

[Hvidberg.]

og derefter hører det ærede Medlem Hr. Mogens Fog tale og stiller disse to ærede Medlemmers Udtalelser over for hinanden, tror jeg ikke, man kan komme uden om, at der i denne Sag er en Uklarhed, og at vi i det hele taget trænger til Klarhed i Spørgsmaalet om Forholdet mellem Staten og Kirken. Derfor synes jeg, hele dette Spørgsmaal aabner videre Perspektiver, der maaske kunde tages op til Behandling i det kommende Udvalg. Jeg mener, det er rigtigt, at Kirken maa have absolut Selvstændighed og Frihed i indre Anliggender, og jeg mener ogsaa, at vi nu er kommet ind i en Tid, hvor virkelig al Kraft maa sættes ind paa, at den nye Grundlov sikrer Kirken Selvstændighed og Frihed i indre Anliggender. Det kunde jeg maaske tale noget nærmere og videre om. Det skal jeg imidlertid ikke gøre, men blot henvise til de Erfaringer, som man har gjort i Norge, hvor vi dog har set, hvor farligt det kan være, at Kirken paa en saadan Maade er sammenflettet med Staten, og vi har ogsaa herhjemme erfaret, hvilken ubehagelig Stilling Kirkeministeriet, som altsaa er Kirkens øverste Myndighed, kom i til Tyskerne i Besættelsestiden, via Udenrigsministeriet. Jeg kunde derfor godt tænke mig, at man tog disse Ting op til Overvejelse. Det er altsaa en Sag for sig, og det er nogle videre Perspektiver, som jeg tillod mig at fremsætte. Men jeg indser ikke, at det vilde være et Overgreb mod Kirkens indre Liv, som kunde berettige til en Kirkekamp, at man i et Udvalg grundigt tog under Overvejelse og fremlagde Forslag om Ordination af en kvindelig Fængselspræst, et Spørgsmaal, som Livet har lagt hen til os, paa den Maade som sket er.

Kirkeministeren (Hermansen): Til de Udtalelser, der er faldet under Debatten i Dag, skal jeg tillade mig at føje nogle enkelte afsluttende Bemærkninger.

Man har ved dette Lovforslags første Behandling hæftet sig bl. a. ved Lovens § 3, der paa visse Betingelser giver Adgang til Præsteembeder for Mænd, som ikke har taget teologisk Embedseksamen. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Hvidberg i de Betragtninger, han fremførte, dels om Universitetets Stilling, dels om Nødvendigheden af, at denne Paragraf vel maa staa, men maa staa som en Ventil, der bruges i ganske særlige Tilfælde, og jeg vil mene, at hele dette Spørgsmaal ligger temmelig klart ved den Udvikling, der har fundet Sted, siden denne Paragraf første Gang kom i Anvendelse. Jeg har ikke Tallene for de første

Aar, men jeg kan oplyse, at i 1941 var der 20 Præster ansat i Folkekirken, som ikke havde nogen teologisk Eksamen; i 1946 er dette Tal dalet til 13, og det kan tilføjes, at af disse 13 er kun 4 Sognepræster. Det er jo et meget lille Antal, naar man tænker paa de ca. 1 400 Præster, der er i Folkekirken, og altsaa et Antal, der synes tydeligt at vise, at der ikke er nogen Grund til Frygt for, at denne Paragraf i Almindelighed vil blive misbrugt.

Det ærede Medlem Hr. Paul Holt var, ligesom det ærede Medlem Hr. Hvidberg nu til sidst, inde paa Spørgsmaalet om Statens og Kirkens indbyrdes Forhold. Det ærede Medlem Hr. Paul Holt talte om Grundlovens Løfteparagraf, som aldrig er blevet opfyldt. Jeg vil dog mene, at det er noget af et Dogme, der har sat sig fast i vide Kredse, naar man taler paa den Maade om det, man kalder for Grundlovens Løfteparagraf. Det er nemlig en kendt Sag, at der hos adskillige af Grundlovsfædrene var den Overbevisning, at disse Ord om Folkekirkens Forhold, der ordnes ved Lov, skulde forstaas derhen, at de ordnes ved de Love, som efterhaanden gives, og at der aldeles ikke heri laa noget Løfte om en Kirkeforfatning.

Man har endvidere hæftet sig ved § 6, Stk. 1. Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen har spurgt mig, om jeg vilde mene det rigtigt at lade dette Stykke udgaa, saa længe der ikke foreligger nogen færdig Ordning med Hensyn til de kirkelige Forhold i Sønderjylland. Jeg vil dertil svare, at for det første ligger det jo i Øjeblikket saadan, at det rent praktisk er umuligt at rejse paa Studierejse til Tyskland for at lære Sproget at kende, og for det andet — og det er for mig det afgørende i denne Sag — maa jeg se saaledes paa det, at hele Spørgsmaalet om vor Grænsekamp overhovedet ikke mere er Spørgsmaal, der angaar Nordslesvig, men et Spørgsmaal, der angaar Sydslesvig, og derfor maa vi tilstræbe at afskaffe enhver Særordning i Sønderjylland, ogsaa paa det kirkelige Livs Omraade.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen henstillede til mig, at de Ændringer, der saaledes maatte blive foretaget, maatte blive forelagt for Rigsdagen, altsaa ikke bare fremkomme i en kongelig Anordning. Jeg kan dertil sige, at vel er det rigtigt, som det ærede Medlem nævnte, at disse Forhold skal klares ved en kongelig Anordning, men Sagen vil ogsaa blive forelagt dette høje Ting, fordi disse Ændringer, der tilsigter at afskaffe Særordningerne i Sønderjylland, ogsaa vil udkræve Ændringer i Menighedsraadsloven.